

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції*

У двох частинах

Частина 2

14 травня 2020 р.

Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції*

У двох частинах

Частина 2

14 травня 2020 р.

Харків
ХДУХТ
2020

УДК 640.4:658.6/9
ББК 65.431.1+65.422-803
Р 64

Редакційна колегія:

О.І. Черевко, д-р техн. наук, проф. (відпов. редактор); *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *М.В. Чорна*, д-р екон. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *О.В. Михайлова*, канд. екон. наук (відпов. секретар); *Т.В. Андросова*, канд. екон. наук, проф.; *Н.М. Гаркуша*, канд. екон. наук, проф.; *А.П. Грінько*, д-р екон. наук, проф.; *В.А. Гросул*, д-р екон. наук, проф.; *Н.С. Краснокутська*, д-р екон. наук, проф.; *А.С. Крутова*, д-р екон. наук, проф.; *Т.С. Пічугіна*, д-р екон. наук, проф.; *Н.Л. Савицька*, д-р екон. наук, проф.; *Н.Г. Ушакова*, канд. екон. наук, проф.; *Т.В. Шталь*, д-р екон. наук, проф.; *Л.М. Яцун*, д-р екон. наук, проф.; *А.О. Борисова*, канд. психол. наук, доц.; *І.О. Давидова*, д-р екон. наук, доц.; *А.О. Колесник*, канд. техн. наук, доц.; *О.М. Жданович*, начальник Видавництва університету.

Рекомендовано до видання вченою радою ХДУХТ, протокол № 9 від 19.02.20 р.

Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність :
Р 64 Міжнародна науково-практична конференція, 14 травня 2020 р. : [тези у 2-х ч.] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2020. – Ч. 2. – 249 с.

ISBN 978-966-405-498-7

Друга частина містить тези доповідей із бухгалтерсько обліку, аналізу та аудиту, питань фінансово-кредитної системи України, економіки, підприємств харчування та торгівлі, міжнародної та мережної економіки, маркетингу, фінансів, менеджменту й готельно-ресторанного бізнесу. Велику увагу приділено науковим основам гуманітарної підготовки фахівців підприємств харчових виробництв і торгівлі, а також інформаційним технологіям у науці та навчальному процесі.

Збірник розраховано на наукових і практичних працівників, викладачів вищої школи, які здійснюють підготовку фахівців для харчової та переробної промисловості, торгівлі, ресторанного, готельного та туристичного господарства, економіки та підприємництва, митних, податкових і економічних служб, фінансових установ, а також для аспірантів, магістрантів і здобувачів вищої освіти.

УДК 640.4:658.6/9
ББК 65.431.1+65.422-803

Видається в авторській редакції

ISBN 978-966-405-498-7

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2020

Н.Б. Кашена, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

О.О. Горощанська, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІДЕНТИФІКАЦІЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Орієнтація національної економіки на дотримання прогресивних соціо-еколого-економічних стандартів якості життя населення країни актуалізує дослідження питань підвищення якості обслуговування споживачів та рівня економічної активності підприємств торгівлі. Економічна активність, як визначений потребою реалізації обраної економічної політики комплекс усвідомлених дій персоналу, що забезпечує досягнення бажаного рівня ефективності та результативності ведення бізнесу, інтенсивність його змін у часі і просторі під впливом чинників зовнішнього і внутрішнього бізнес-середовища, та власне еволюцію на засадах адаптації до сучасних умов та емерджентності економічних систем, є інтегральною характеристикою функціонування торговельного підприємства. Вона відображає життєздатність всіх сфер його економічної діяльності та їх спроможність до забезпечення економічного зростання.

Ідентифікація бажаного рівня економічної активності визначає необхідність розробки відповідної технології його оцінювання. Для обчислення рівня економічної активності підприємств торгівлі, з огляду на складність, багатоаспектність та неоднозначність їх економічної діяльності, доречним є застосування методів багатовимірного статистичного аналізу, зокрема методу таксономії. Він є потужним інструментом систематизації та впорядкування відносно заданого нормативного вектора-еталона множини вихідних критеріальних ознак різних сфер економічної діяльності господарюючого суб'єкта.

До складу вихідних даних для розрахунку інтегрального показника рівня економічної активності торговельного підприємства із застосуванням методу таксономії пропонуємо включити показники, що характеризують різні сфери його діяльності, а саме:

– комерційну (температура приросту товарообороту; рівень витрат на збут; рівень торгової націнки в роздрібній ціні; товарооборотність; рентабельність продаж; коефіцієнт приросту обсягу товарообороту від приросту витрат на збут;

– фінансову (коефіцієнти оборотності власного капіталу, дебіторської та кредиторської заборгованості за товари і послуги, концентрації акціонерного капіталу, маневреності власного капіталу,

фінансового ризику, поточної ліквідності, абсолютної ліквідності, рентабельність активів, рентабельність акціонерного капіталу);

– кадрову (коефіцієнти плинності кадрів і використання робочого часу, частка пенсіонерів у загальному складі працівників, продуктивність праці, рівень інвестицій у людський капітал, співвідношення продуктивності праці та середньої заробітної плати);

– маркетингову (коефіцієнти ефективності реклами та засобів стимулювання збуту, відповідності попиту, завершеності покупок, розмір середнього чеку покупок);

– управлінську (індекси ефективності, результативності та економічності управлінської праці; рівні культури управління та праці робітників апарату управління; продуктивність управлінської праці);

– інноваційну (коефіцієнт залучення інновацій; рівень освоєння інновацій; рівень ефективності інноваційних проєктів);

– інвестиційну (рентабельність інвестицій; внутрішня норма доходності; період окупності інвестицій; поточна та сукупна доходність акцій і облігацій; коефіцієнт дивідендних виплат; коефіцієнт покриття дивідендів за привілейованими акціями, коефіцієнт співвідношення ринкової ціни і сукупного доходу однієї простої акції в обігу; коефіцієнт курс/прибуток);

– ринкову (темپ приросту ринкової частки підприємства; коефіцієнт котирування акцій; коефіцієнт ліквідності простих акцій в обігу).

Безпосередньо обчислення рівня економічної активності підприємств торгівлі пропонуємо здійснювати із дотриманням наступного алгоритму:

– формування матриці спостережень,

– стандартизація значень елементів матриці спостережень,

– формування вектора-еталона,

– визначення відстані між окремими спостереженнями і вектором-еталоном,

– визначення таксономічного коефіцієнту економічної активності підприємства.

Побудований таким чином таксономічний показник відображає рівень економічної активності торговельного та показує напрямок і масштаби змін у різних сферах його діяльності.

Викладене доводить, що застосування таксономічного аналізу значною мірою підвищує результативність процесу оцінювання ділової активності підприємств торгівлі, але разом з тим потребує спеціальних знань щодо технології його проведення. Перспектива подальших наукових пошуків полягає у практичній апробації внесених пропозицій.

Безугла А.І. Аналіз структури фінансових джерел та ефективності використання оборотного капіталу підприємств торгівлі України.....	35
Бігдан І.А. Макроекономічне прогнозування як складова бюджетного планування в Україні.....	37
Близнюк О.П., Іванюта О.М. Фінансово-кредитний інструментарій механізму розвитку торговельних підприємств України.....	39
Гаркуша Н.М. Класифікація матеріальних оборотних активів для цілей аналізу та управління.....	41
Гаркуша Н.М. Особливості аналізу фінансової стійкості підприємства.....	43
Горошанська О.О., Кащена Н.Б. Використання експертних методів для оцінки сталого розвитку підприємств торгівлі.....	45
Єгорова О.М. Вплив банківського кредитування на інвестиційну діяльність суб'єктів господарювання.....	47
Жилякова О.В. Сучасні виклики в системі медичного страхування та перспективи її розвитку.....	49
Кащена Н.Б., Горошанська О.О. Ідентифікація рівня економічної активності підприємств торгівлі.....	51
Янчева Л.М., Крутова А.С. Методичний інструментарій оцінювання проектів державно-приватного партнерства.....	53
Лачкова В.М., Лачков А.С. Реформування банківської системи в сучасних умовах глобальної фінансової нестабільності.....	55
Лачкова Л.І., Лачкова В.М. Формування професійних компетентностей випускників за фахом 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».....	57
Лисак Г.Г. Удосконалення експрес-діагностики фінансового стану підприємства за умов антикризового управління.....	59
Панфілова Я.А. Особливості фінансової підтримки підприємництва в Україні.....	61
Поліновська Л.М. Індикатори оцінювання фінансового потенціалу підприємства.....	63
Ставерська Т.О. Особливості формування фінансового механізму забезпечення сталого розвитку.....	65
Тарасова Т.О., Черчата А.О. Соціально-перетворювальні інвестиції як механізм консолідації фінансових ресурсів державного та приватного секторів.....	67

Секція 9. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

Волосов А.М., Смольнякова Н.М. Особливості конкурентних переваг підприємств роздрібно торгівлі.....	69
--	----

Наукове видання

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції*

У двох частинах

Частина 2

14 травня 2020 року

Відповідальні за випуск: Т.М. Афоніна,
О.М. Жданович

Техн. редактор Л.Ю. Кротченко

Комп'ютерна верстка Т.В. Попова

План 2020 р., поз. 6/

Підп. до друку 13.05.2020 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.

Ум. друк. арк. 15,6. Тираж 30 прим.

Видавець і виготівник

Харківський державний університет харчування та торгівлі.

Вул. Клочківська, 333, Харків, 61051

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.